

Bijlage: Naamswijziging station Rheden

Inleiding

In het Masterplan Veluwezoom is de wijziging van de naam van het station Rheden in bijvoorbeeld Rheden-Posbank of Rheden-Veluwezoom als een van de maatregelen opgenomen. De kosten van een dergelijke naamswijziging komen volledig voor rekening van de gemeente Rheden en bedragen ongeveer € 150.000,- à € 200.000,-

De huidige situatie

In de huidige situatie stoppen er op station Rheden op zaterdag 2 treinen per richting per uur en op zondag 1 trein per richting per uur. Het aantal reizigers dat de Posbank per trein bezoekt is niet bekend, wel is bekend dat het aantal in- en uitstappers op station Rheden in het weekend beperkt is. Op een gemiddelde werkdag stappen er ruim 600 reizigers (2022) in en uit op station Rheden. Het aantal in het weekend is niet bekend, maar ligt naar verwachting rond de 200 per dag. De bestemming of het reismotief van de reizigers in het weekend is niet bekend.

Waarom een naamswijziging?

De naamswijziging sluit aan bij het streven om meer bezoekers aan het Nationaal Park van de auto in de trein te krijgen. De naamswijziging wijst bezoekers erop dat station Rheden direct naast het Nationaal Park ligt en dat de trein een prima alternatief als vervoermiddel naar het Nationaal Park.

Ervaringen elders en extern onderzoek

Uit een inventarisatie is naar voren gekomen dat een onderzoek naar de effecten van de wijziging van een stationsnaam in Nederland, voor zover bekend, slechts een keer eerder heeft plaatsgevonden. Het bedrijf Decisio heeft een dergelijk onderzoek uitgevoerd naar de naamswijziging van het station Laan van NOI in Den Haag.

Met Decisio is gesproken over aanpak, verwachtingen en resultaten van een dergelijk onderzoek. Daarbij heeft het bureau aangegeven dat het lastig is om tot eenduidige conclusies te komen, het onderzoek in alle gevallen heel subjectief zal blijven en dat een naamswijziging "iets is waar je in gelooft, of waar je niet in gelooft".

Aan Decisio is gevraagd hoe een onderzoek voor het station Rheden er uit zou zien en welke kosten hiermee gemoeid zouden gaan. De door het bureau uitgebrachte kostenindicatie bedroeg € 30.000,-. Een dergelijke investering is door de stuurgroep in een eerder stadium bestempeld als te hoog in relatie tot de vraagstelling.

Baten van de naamswijziging

Naar aanleiding van de uitspraak van de stuurgroep is ervoor gekozen om zelf een korte inventarisatie uit te voeren naar de mogelijke baten van een naamswijziging voor het station. Dergelijke baten kunnen bestaan uit:

- Extra omzet voor de detailhandel ten gevolge van de extra bezoekers aan het gebied
- Minder overlast, onveiligheid en uitstoot van stikstof en CO2 in het gebied door de verandering van vervoerswijze
- Minder druk op de parkeerplaatsen omdat minder mensen per auto komen.
- Eenmalige investering in permanente marketing

Detailhandel

Om een inschatting te kunnen maken van de gevolgen voor de detailhandel is gesproken met vertegenwoordigers van de ORDS en de Stichting Recreatie en Toerisme Veluwezoom.

De betrokkenen zien de naamswijziging vooral als mooie reclame voor het gebied, maar verwachten er commercieel niets of bijna niets van. Het beperkt aantal treinen op de zondag (de drukste dag in het gebied), speelt hierbij ook een rol.

Beperking overlast en uitstoot

Het is lastig in te schatten hoeveel reizigers zullen omschakelen van auto naar trein ten gevolge van de naamswijziging. Maar dat aantal zal beperkt zijn. De kans ligt meer in de benadering van nieuwe bezoekers aan het gebied. Een nieuwe naam van het station biedt marketingtechnisch mogelijkheden om het station neer te zetten als poort voor het Nationaal Park.

Een positieve inschatting van de reizigersaantallen per trein levert op termijn 50 extra reizigers per weekenddag per trein op. Uitgaande van een autobezetting van 2,5 voor recreatief verkeer, zorgt dat voor 20 minder auto's op een weekenddag (op zo'n 10.000 auto's op een drukke weekenddag in de huidige situatie).

De beperking in overlast en uitstoot is daarmee beperkt, maar levert wel een bijdrage aan de leefomgeving.

Minder druk op parkeerplaatsen

De druk op de parkeerplaatsen vermindert dus op een weekenddag ook met zo'n 20 auto's in totaal. Omdat niet alle bezoekers tegelijk aanwezig zijn, gaat het om zo'n 6 parkeerplaatsen die niet hoeven te worden aangelegd cq door andere auto's kunnen worden gebruikt. Financieel kan dit worden gekwantificeerd op een eenmalige baat van € 45.000,-

Eenmalige investering in permanente marketing

Met de naamswijziging wordt het 'merk' Posbank of Veluwezoom permanent opgenomen in de communicatie van NS. Iedereen die met de trein langsrijdt wordt geconfronteerd met de aanwezigheid van de Posbank, iets wat nu, zeker in relatie tot het station en de trein als vervoermiddel, relatief onbekend is. Feit is wel dat er op zich geen wens bestaat om extra bezoekers te trekken en dat er dus geen reclame of marketing nodig is voor het gebied.

Afweging

- De kosten van de naamswijziging zijn met een eenmalige investering € 150.000 à € 200.000 relatief hoog en komen volledig voor rekening van de gemeente Rheden
- De positieve effecten voor de middenstand zijn verwaarloosbaar

- De positieve effecten voor de omgeving en natuur zijn er wel, maar relatief zeer beperkt
- Minder aan te leggen parkeerplaatsen kunnen worden gekwantificeerd op € 45.000
- De naam werkt prima als marketing, maar is vanuit reclameoogpunt niet nodig.

Geconcludeerd wordt dat de naamswijziging van station Rheden kan bijdragen aan een verschuiving in vervoerswijzen en kan bijdragen aan het beter gebruiken van de trein naar de Posbank. Maar omdat de kosten van de naamswijziging volledig voor rekening komen van de gemeente Rheden, is doorzetten van de naamswijziging nu niet haalbaar.